

**VISUOMENINĖS ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS IR PRIEŽIŪROS KOMISIJOS
PRIE VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS POSĖDŽIO
P R O T O K O L A S**

2021-10-15 Nr. 58
Vilnius

Posėdis įvyko 2021-10-15
Pasitarimo pirmininkas – Dainius Labeckis
Pasitarimo sekretorė – Roma Vasyliūtė-Byrne

DALYVAVO:

Komisijos nariai Andreas Byrne, Algis Davenis (svarstant klausimus nr. 1-2 nusišalino), Banga Grigaliūnaitė, Pranas Gudaitis, Dainius Labeckis, Laura Pačtauskaitė, Roma Vasyliūtė-Byrne.

SVARSTYTA:

1. Dėl medžių Paribio g. 12 (pagal projektą).
2. Dėl medžių T. Ševčenkos g. 25 (pagal projektą).
3. Dėl medžių Justiniškių g. 14 (pagal projektą).
4. Dėl medžių Karaliaučiaus g. 72.
5. Dėl medžių Savanorių pr. 192 (pagal projektą).
6. Dėl medžių Paupio g. 33 (dėl archeologinių tyrinėjimų).
7. Dėl tujų Rasų g. 52.
8. Dėl gluosnių Gedimino pr. 33 kieme (gavus skundą dėl netinkamo genėjimo).
9. Dėl medžių Algirdo ir T. Ševčenkos g. žalojimo.

NUTARTA:

1. Atsižvelgdami į tai, kad faktinė būklė ir projekto duomenys apie medžius nevisiškai sutampa ir todėl tokia dokumentacija nelaikytina tinkamu pagrindu leidimui medžiams šalinti, siūlome pataisyti duomenis ir tuo pačiu atsisakyti nebūtino kirtimo, visų pirma tų medžių, kurie statyboms netrukdo ir numatyti šalinti dėl būklės (pvz., numatytus kirsti sidabrinį klevą ir brandžią geros būklės liepą, augančius medžių eilėje palei Paribio g., visiškai galima ir dera išsaugoti). Taip pat siūlome projekte numatyti priemones medžių šaknyso apsaugai, kadangi statyba projektuojama arti medžių kamienų. Pažymėtina, jog dalies medžių, augančių palei Paribio g., šaknys yra pažeistos (nukapotos) šiuo metu prasidėjusių žemės kasimo darbų metu, tokie pažeidimai gali ateityje atsiliepti medžių būklei.

2. Komisijai pateikti duomenys apie sklypo ir jo aplinkos želdinius (iš projektinės dokumentacijos) turi mažai ką bendro su tikrove. Pvz.: keli paprastieji klevai, robinijos, liepos žymimi kaip „uosialapiai

klevai“, riešutmedis – kaip „kaštonas“, skroblas kaip „vaismedis“, tuopa kaip „drebulė“, gluosnis kaip „karklas“, ąžuolas kaip „liepa“, liepa kaip „uosis“, dalis esančių medžių visai nepažymėta, pvx., keli paprastieji klevai, kelios baltosios eglės, vakarinės tujos, didelis puskiparisis ir kt. nemenki dekoratyviniai medžiai, kurie yra saugotini. Šiuo atveju dalį jų derėtų pažymėti ir išsaugoti, o kitus persodinti, kadangi išsaugojimas jų augimo vietoje greičiausiai nesuderinamas su patvirtintu namų statybų projektu.

Duomenys apie numatytas priemones želdiniams tvarkyti/šalinti pateiktoje projektinėje dokumentacijoje taip pat nesutampa. Viename brėžinyje tie patys medžiai žymimi kaip išsaugomi, kitame kaip kertami, kai kurie medžiai numatyti persodinti, tačiau iš dokumentacijos kol kas neaišku nei kurie, nei kur tiksliai planuojama persodinti.

Komisija daro išvadą, kad teisėto pagrindo leidimui želdiniams kirsti ar kitaip tvarkyti šioje teritorijoje kol kas nėra. Siūlome pataisyti projektą, visų pirma, neteisingus želdinių inventorizacijos duomenis ir nesutampančias jų tvarkymo (išsaugojimo) priemones. Taip pat užtikrinant apsaugą bent jau tiems medžiams, kurie bent viename iš brėžinių numatyti išsaugoti – pastatų statybai jie netrukdo, o inž. tinklų trasas galima nesunkiai pakoreguoti išsaugant medžius.

3. Pateiktuose dokumentuose medžių žymėjimas nesutampa, todėl nėra aišku, kurie medžiai teritorijoje numatyti kirsti, o kurie išsaugomi (ir ar apskritai kas nors išsaugoma). Siūlome ištaisyti šias klaidas.

4. Komisija nustatė, kad Karaliaučiaus g. 72 beržas yra geros būklės, pareiškėjo minimo pavojaus nekelia ir, sprendžiant iš pateiktų dokumentų, namo statybai visai netrukdo. Siūlome beržą išsaugoti, juo labiau, kad sklype šiuo metu pašalinti visi buvę želdiniai (apžiūros metu stebėta >50 jv. amžiaus, šviežiai nupjautų blindžių, gluosnių, ąžuolų kelmų, jų skersmuo iki ~60 cm), o jų ekologinė vertė miestui nebuvo niekaip atlyginta (VMSA leidimo želdiniams kirsti su jame nurodyta atkuriamąja verte šiuo atveju nebuvo).

5. Susipažinusi su situacija vietoje, Komisija siūlo nežymiai koreguoti projektą, pvz. koreguojant kai kurias trasas ir atsisakant kai kurių perteklinių kirtimų (pvz., užtektų nedidelių korekcijų, kad juodoji tuopa nr. 5 – vertingas brandus medis – galėtų būti išsaugota).

Teritorijoje taip pat auga išskirtinių gabaritų ir vertės liepa (k. ap. ~333 cm), kuri projekto įgyvendinimui netrukdo, tačiau brėžiniuose nežymima nei kaip išsaugoma, nei kaip kertama. Vis dėlto jos šaknys jau pažeistos iškasus griovį naujam kabeliui(?). Siūlome imtis priemonių medžio apsaugai nuo statybos darbų (ypač – šaknų apsaugai), netiesti jokių papildomų tinklų jo šaknyje zonoje.

6. Susipažinusi su prašymu, kuriame medžių šalinimo motyvas nurodomi archeologiniai tyrimai (tai, atsižvelgiant į nedidelį šių medžių amžių ir tuo pačiu į galimai reikšmingą archeologinio sluoksnio vertę, būtų iš dalies pateisinama), Komisija taip pat pastebi, kad archeologinių sluoksnių saugoti neplanuojama. Iš prašymo ir pateiktos dokumentacijos aiškėja, kad planuojama „mechanizuotai vykdyti žemės kasimo darbus numatytos požeminės automobilių stovėjimo aikštelės vietoje“, t. y., archeologinį sluoksnį bet kuriuo atveju numatyta sunaikinti. Tai nėra pateisinama priežastis medžiams šalinti, ypač palei Paupio gatvę, kuri nuo seno buvo apželdinta, bet pastaraisiais metais joje smarkiai sumažėjo medžių.

Atsižvelgdama į šias ir kitas aplinkybes, Komisija palieka sprendimą dėl medžių šalinimo arba išsaugojimo Vilniaus m. savivaldybės administracijai priimti savarankiškai. Jeigu medžiai būtų šalinami – privalu užtikrinti, kad medžių vertė prieš juos šalinant būtų kompensuota bei būtų iš karto numatyta, kur toje gatvėje jie bus atsodinti naujais analogiškos vertės medžiais.

7. Atsižvelgdama į prašymą įvertinti medžius, Komisija pažymi, kad dauguma palei keliuką augančių vakarinių tujų netinkamai genėtos (nustuobrintos), tačiau gyvybingos ir ataugančios, t. y., jų būklė laikytina gera, galimų trukdžių esamai infrastruktūrai nenustatyta.

8. Komisijos nariai gavo pranešimą apie medžių žalojimą gyv. namo kieme. Patikrinus ši informacija pasitvirtino: genėjimas atliktas netinkamai, 2 gluosnių būklė žymiai pabloginta. Darbų atlikėjai (VMSA užsakymu atlikusi UAB „Stebulė“) turėtų imtis priemonių atitaisyti padarytas klaidas, pasitelkę arboristus, o jeigu tai neįmanoma – atlyginti padarytą žalą gamtai ir miestui.

9. Šiuo metu įgyvendinant šilumos trasų rekonstrukcijos ir gatvių projektus, yra žalojamoms palei gatves augančių medžių šaknys, o projektiniai sprendiniai neužtikrina jų gerovės. Apie tai jau esame informavę vasarą, tačiau padėtis nesikeičia. Kadangi tai VMSA kuruojami projektai, siūlome taikyti drausminamąsias priemones neatsakingiems rangovams ir projektuotojams.

Kilus klausimų, susisiekti su Komisija (el. p. zeldynukomisija@gmail.com).

Pasitarimo pirmininkas

Genimis Labelis

Pasitarimo sekretorė

Roma Vanyliūtė-Pajumė